

for apartheid har politiske og humanitære idealer nødvendigvis fået os ind på tanken om et sandt demokratisk, multiracialt samfund med lige ret for alle uanset hudfarve og race. Der har været mange tegn på, og vi har følt os yderst opmuntret af dem, at denne opfattelse deles af de afrikanske stater, ja, af det store flertal af den sydafrikanske befolkning.

Jeg vil imidlertid gerne benytte denne lejlighed til at gøre det ganske klart, hvad vi forstår ved ordet „multiracialt“. Herved forstår vi ganske enkelt et samfund, hvori mænd og kvinder af to eller flere racer lever side om side. Det er netop i denne betydning, at ordet anvendes i generalforsamlingsresolution 616 B, som blev vedtaget af den 7. generalforsamling, og som i øvrigt byggede på et nordisk initiativ. I den pågældende resolution, som omtales i paragraf 449 i apartheidudvalgets beretning hedder det: „I et multiracialt samfund sikres samdrægtighed og respekt for menneskerettigheder og frihedsrettigheder samt den fredelige udvikling af et forenet samfund bedst, når lovgivningsmønsteret og almindelig praksis går ud på at sikre lighed for loven for alle uanset race, tro eller hudfarve.“ Jeg håber, at jeg hermed har gjort det ganske klart, at der ikke i vor anvendelse af ordet „multiracial“ ligger nogen hentydning til særlig beskyttelse af racemindretal. Ethvert sandt demokrati yder i følge sin definition beskyttelse over for mindretal. Men efter vor opfattelse ville det stride imod selve begrebet multiracialisme at yde særlig beskyttelse over for mindretal netop på grund af race.

II.

Jeg skal nu forsøge i enkeltheder at redegøre for vor almindelige tankegang:

De Forenede Nationers virksomhed med hensyn til apartheidspørgsmålet i Sydafrika er hidtil gået ud på at påvise, at den politik, som i øjeblikket forfølges af den sydafrikanske regering, strider imod pagten og den almindelige menneskerettighedserklæring. Denne fordømmelseslinje er helt og fuldt blevet støttet af Danmark, og vi vil fortsat fordømme den sydafrikanske regerings politik, indtil den er blevet ændret.

I den senere tid har de fleste medlemsstater erkendt, at når det ikke gennem

overtalelse er lykkedes at hidføre nogen ændring i den sydafrikanske regerings holdning, må der gribes til andre midler. Princippet om en mere fast holdning fra De Forenede Nationers side fandt udtryk i den 17. generalforsamlings resolution 1761, og et første specielt skridt blev taget ved sikkerhedsrådets resolution af 7. august 1963. Yderligere specielle foranstaltninger foreslås i apartheidudvalgets beretning (A/5497). Danmark støtter den almindelige linje i denne politik. Lad mig gentage, Danmark støtter den politik, der går ud på at øve pression over for den sydafrikanske regering, og vi er af den opfattelse, at alle midler, som står til vor rådighed i henhold til pagten, gradvis bør bringes i anvendelse til dette formål.

Den praktiske udøvelse af denne politik rejser imidlertid såvel reelle som proceduremæssige problemer, hvorpå der endnu ikke er fundet en tilfredsstillende løsning. Når vi først har forladt pression på det diplomatiske felt, hvilket jeg går ud fra nu ligger bag os, består pression i visse positive skridt. Sådanne skridt bør naturligvis ikke være mere omfattende og følgelig ikke mere ødelæggende for andre staters økonomi end nødvendigt for at hidføre den ønskede virkning. Allerede her er der plads for undersøgelser. Endvidere bør disse skridt være af en sådan art, at overholdelsen af dem let kan kontrolleres. Dette er yderligere et spørgsmål, som fortjener undersøgelse og forberedelse. Endvidere står vi over for det problem at vinde støtte fra medlemslandene, og ikke blot fra medlemslandene i almindelighed, men i særdeleshed fra de lande som på grund af det almindelige handelsmønster nødvendigvis vil komme til at spille den afgørende rolle.

Alt dette viser, at almindelig holdte erklæringer eller henstillinger til medlemslandene af ikke-bindende karakter er af ringe nytte, men at spørgsmålet fortrinsvis må gribes an på en mere praktisk og realistisk måde. Enhver i denne forsamling, som er enig i at pression bør anvendes på en sådan måde, at den bliver effektiv, vil uden vanskelighed kunne se, at dette er den rette vej at gå.

Heraf følger efter vor opfattelse, at konstruktive fremskridt kun kan opnås gennem en dialog imellem på den ene side